

REDAKTEUREN REAGEREN

Marijke Brunt, redakteur *Natuur en Milieu*.

Konsumenten kunnen bijna niet op energie besparen.

Deze kop las ik deze zomer in het NRC Handelsblad. De redactie had nagelaten aanhangstekens aan het begin en het einde van deze verrassende stelling te plaatsen, iets wat zij nogal eens doet, als zij voor de juistheid van hetgeen in het artikel beweerd wordt, haar hand niet in het vuur durft te steken. Geen slag-om-de-arm journalistiek dus, maar een stellige zekerheid: Konsumenten kunnen bijna niet op energie besparen.

Hè, denk je dan als konsument, dat is iets geheel nieuws. Net, als zo langzamerhand iedereen er van is doordrongen, dat je in het huishouden veel energie kunt besparen door je woning te isoleren, de kachel wat lager te zetten en op kierenjacht te gaan, is deze uitspraak op z'n minst gezegd opmerkelijk. En dan hebben we het nog niet over minder autorijden en meer gebruik maken van de fiets, bus en trein. Even verder lezen.

Het artikel in de krant blijkt te gaan over een recent onderzoek dat de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Konsumenten-aangelegenheden heeft verricht. Dit is een degelijke Stichting, waarin de konsumentenorganisaties samenwerken. Gelukkig blijkt de kop de lading niet te dekken. De Stichting heeft alléén gekeken naar het elektriciteitsverbruik van koelkast, diepvriezer, wasmachine, afwasmachine en trommeldroger. Zo gedetailleerd mogelijk zijn de alledaagse factoren onderzocht die het werkelijke stroomverbruik van deze apparaten bepalen. De konklusie is dat allerlei ideeën over de mogelijkheden om stroom te besparen in feite misvattingen zijn. Het haalt dus weinig uit of de koelkast regelmatig wordt ontvroren, de wasmachine op de spaarknop wordt gesteld en de vrieskast bij voorkeur gesloten blijft. Dat er weinig te besparen valt op deze apparaten ligt voor de hand. Elektrische huis-

houdelijke apparaten gebruiken 8,5 procent van het totale huishoudelijke energieverbruik (gas en elektriciteit). Vergeleken bij verwarming, goed voor 75 procent, kan er dus weinig van af. Het zijn bekende feiten, maar toch blijft het artikel opmerkelijk.

Ten eerste omdat ook voor de energierekening van de konsument geldt dat alle kleine beetjes helpen; weinig besparen is wel degelijk besparen.

Ten tweede, en dat is een veel groter bezwaar van dit onderzoek, omdat de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Konsumenten-aangelegenheden er blijkbaar klakkeloos van uitgaat dat ieder fatsoenlijk huishouden aan zijn stand verplicht is om over een batterij

elektrische apparaten te beschikken. Zonder afwasmachine, diepvriezer en koelkast telt de huisvrouw of huisman kennelijk niet meer mee. Zonder trommeldroger en wasmachine kan er geen huis meer worden gehouden. Natuurlijk, ik weet wel dat er handige apparaten bij zijn en ik heb zelf óók een koelkast en wasmachine. Maar al die vijf apparaten als standaard te nemen gaat te ver. Dat is eerder bevestiging van het droombeeld van de fabrikanten dan een uitgangspunt van een Stichting die zich inzet voor konsumentenbelangen. Gelukkig zijn er heel wat konsumenten die hun girorekening en het milieu sparen door die apparaten niet of in elk geval heel selektief aan te schaffen.

Zij sparen wel degelijk energie! Laat ik me er niet teveel over opwinden. Ik ga de was maar eens binnen halen.